

به ترویج کتاب برای کودکان فکر می‌کنم

یکی از روش‌هایی که ما در این کتاب برای ترویج کتاب مورد بحث قرار داده‌ایم برگزاری رویدادهایی حول محور کتاب است. مثل رونمایی کتاب و برگزاری رونمایی در یک شرایط را مد نظر قرار داده‌ایم. ما رونمایی این کتاب را در دانشگاه تهران و در دانشکده‌ای انجام دادیم که گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی آنجا فعال است. این گروه کسانی هستند که از نظر آکادمیک درگیر این بحث‌ها هستند. برگزاری جلسه رونمایی باید در محیطی باشد که با موضوع کتاب همخوانی دارد و اگر با چند محیط مختلف همخوانی داشت می‌توان به همان تعداد رونمایی گرفت. ما جلسه بعدی را در نمایشگاه کتاب برگزار کردیم. جایی که اکثر ناشران جمع هستند. در نمایشگاه کتاب بسیاری از ناشران وارد غرفه شدند و کتاب را خریدند.

چند ناشر به من گفتند که من به غرفه آمدم و شما تشریف نداشتید و می‌خواستم در مورد کتاب صحبت کنم. کتاب را خریدم و در نمایشگاه شروع به خواندن کردم. این ناشر بعد از نمایشگاه نظراتش را به ما رساند. حتی چند نویسنده کتاب را خریدند. آنجا محلی بود که کتاب موضوعیت داشت و با رویداد در حال برگزاری تناسب داشت.

کار دیگر ما این بود که مخاطبان این کتاب را شناسایی کردیم و گفتیم کتابدارها هم از گروه‌های مخاطبان این کتاب هستند. در اصفهان کارگاهی برگزار کردیم که موضوعش این دو کتاب بود و من به اصفهان رفتم و با کتابدارهای نهاد جلسه داشتم. تعدادی از این جمع کتاب را خریدند تا برای شان به شکل دست‌نامه‌ای باشد و دنباله آموزش‌هایی که در کارگاه فراگرفتند باشد.

چون موضوع کتاب ما ترویج کتاب است گروه‌هایی که می‌توانیم و بسترهایی که می‌توانیم کار تبلیغ و ترویج را در آن انجام دهیم اینها هستند ولی وقتی موضوع کتاب متفاوت است محل فرق می‌کند. به طور مثال خانمی به من می‌گفت رونمایی کتاب تاریخ شفاهی خاطرات یکی از اساتید که در انقلاب و جنگ حضور داشتند را در دانشگاه محل تدریس ایشان برگزار کردیم و بسیاری از دانشجویان حاضر شدند و کتاب همانجا فروش خوبی داشت. مساله‌ای که من به طور جدی به آن فکر می‌کنم ترویج کتاب برای کودکان است. روش ترویج کتاب برای کودکان دنیایی کاملاً متفاوت است. فکر می‌کنم که همه آن روش‌ها را در یک کتاب بیاورم

با ترویج کتاب برای کودک از طریق کتاب بازی یک کتاب باشد.

اب» و «پیش‌برده کتاب» مطرح شد

کتاب‌ها می‌فروشند!

شاید در این زمینه مقالاتی نوشته شده باشد. سخنرانی‌ها... رخ داده و به خصوص برنامه‌هایی که درحاشیه نمایشگاه کتاب برگزار می‌شود در این زمینه‌ها صحبت کرده‌اند. از اقتصاد نشر تا تولید و توزیع کتاب و... بحث شده است ولی این اتفاق با به هم رسیدن عوامل رخ داد. اگر بعد از این هم هرکسی بخواهد چنین اتفاقی را رقم بزند هر کدام از ماکه بتوانیم برای کمک تردید نمی‌کنیم. امیدواریم بقیه هم، ایده‌هایی که در این کتاب‌ها داده شده را دنبال کنند و فراتر بروند.

کتاب بعدی در این راستا چه زمانی شروع می‌شود؟

عابدی می‌گوید: ما می‌توانیم در کنار این کتاب این مطالب را عملیاتی کنیم. باید بستر خوبی برای اجرای برخی از این ایده‌ها فراهم کنیم. می‌توان در کنار نوشتن کتاب بعدی اقداماتی کرد مثلاً برای ایجاد یک پلتفرم یا اصلاح یک سند و حتی ایجاد سازمانی که این کارها را انجام بدهد. مثلاً گفته شود ما تا امروز نمی‌دانستیم و امروز متوجه شدیم این کار مشتریان زیادی دارد و حاضری این کار را انجام بدهیم. تست می‌کنیم، شروع می‌کنیم و این خدمات را گسترده می‌کنیم. می‌توانیم برای ترویج کتاب ایده‌های بعدی را ارائه کنیم تا هزینه ترویج را کم کنیم و انگیزه ترویج را بالا ببریم. ناشر امروز نمی‌داند که اگر این کار را انجام بدهد فروشش بیشتر می‌شود یا نه؟! اجازه بدهیم از تسهیلات استفاده کند این باور شکل بگیرد و خودش به دنبال ترویج بروند.

ماجرای هوش مصنوعی

اگر بخواهیم چند موضوع برای ادامه این کتاب و کتاب‌های بعدی معرفی کنیم باید بگوییم هوش مصنوعی به زودی در مورد کتاب بسیار تأثیرگذار خواهد بود. ما می‌توانیم برای ترویج کتاب از هوش مصنوعی استفاده کنیم و برای ترویج درست کتاب در ایران باید تمهیداتی ببیندیشیم که هوش مصنوعی بازار ما را خراب نکند.

دیپ‌لرنینگ یک بخش از هوش مصنوعی است. ما الگوهایی به او می‌دهیم و یاد می‌گیرد. می‌گوییم کتاب‌های ترجمه‌ای که پرفروش شدند اینها بودند و رفتار گذشته آنها را درمی‌آورد. جوری مدل‌سازی انجام می‌دهد و ما می‌توانیم بهترین‌ها را انتخاب کنیم و ریسک ناشر کاهش پیدا کند. ادیسون ۱۱۰ سال پیش گفته است که کتاب آموزشی تمام شد و فیلم با کیفیت بیشتر و با جذابیت بیشتری می‌تواند محتوا را منتقل کند و پیش‌بینی او این بود که از اینجا به بعد مدرسه با فیلم اداره خواهد شد. ما ظرفیت برخی چیزها را کمتر یا بیشتر از حد خودشان ارزیابی می‌کنیم. جو زده می‌شویم و با دیدن فیلم می‌گوییم این مهم‌تر است ولی در نهایت مردم انتخاب می‌کنند.

کتاب زده می‌شود، وجود و حضور کتاب در بازی اهمیت دارد و باعث می‌شود نسبت به کتاب حس مثبتی پیدا کند. هرچه برخورد کودک و اطلاعاتش از چیزی بیشتر باشد این احتمال وجود دارد که بعدها بیشتر به سراغش برود.

وظیفه ناشر برای دادن انگیزه به نویسنده

یوسف عابدی درباره معرفی کتاب‌های می‌گوید: مخاطبان این کتاب کسانی هستند که در مرحله اول چرخه نشر هستند. تعداد آنها در ایران زیاد است. تولیدکنندگان و همه کسانی که بخشی از این زنجیره را پیش می‌برند از جمله نویسنده، مترجم، تصویرگر، ناشر، ویراستار، صفحه‌آرا... تصور قالب در این گروه این است که کارشان با انتشار کتاب پایان پیدا می‌کند ولی ما می‌گوییم بخش دوم بسیار مهم است و فعلاً که متولی ندارد وظیفه شماست. تا جایی که می‌توانید این را پیش ببرید. هر کدام وظایف متفاوتی دارند مثلاً ناشر باید کاری کند تا نویسنده برای ترویج کتاب انگیزه پیدا کند. باید به دنبال مسیرهایی برود که خود به خود به سمت ترویج حرکت می‌کنند. باید برنامه‌هایی تعریف کند که دیگر تمرکزش روی تولید کار بعدی نیست، بلکه روی استفاده و پیش بردن کتابی خواهد بود که تولید شده است. ما سعی داشتیم در کتاب اول این مفهوم را تولید کنیم. در کتاب دوم، به یکی از قالب‌ها که تولید ویدئویی است پرداخته‌ایم چون دم‌دست است و اخیراً فراگیر شده است و ما انواع مختلفش را معرفی کرده‌ایم. مثلاً گفته‌ایم می‌توانید سهم بازارتان را بزرگ کنید و بگویید کتاب خواندن در مقابل بقیه فعل‌ها کار مثبتی است و به این بهانه شروع کنید. بخشی کتاب محور است و می‌گوییم بیایید و کتاب من را بخوانید. حالا که این ویژگی را دارید فلان کتاب را بخوانید. امروز که فلان مناسبت است فلان کتاب را بخوانید. تمرکز روی کتاب‌های خاصی است که سودآوری هم به دنبال دارند و بر فروش‌های مودی تمرکز کرده‌ایم.

با هم جمع شدیم

پرسیدیم: چرا قبل از شما کسی به فکر کار کردن در این حوزه نبود؟ مصطفی آهنگر گفت:

کارهای زیادی انجام شده ولی تک و توک بوده و به چشم نیامده است. اولاً ناشری پشت کار قرار گرفت و حمایت کرد تا این تولید اتفاق بیفتد. شاید پیش از این چنین یاریگری وجود نداشت. دوم اینکه تا امروز چنین ترکیبی برای چنین کاری جمع نشده بود. شاید هر کدام از ما یک چیزهایی در مورد این کار در ذهن داشتیم و وقتی ترکیب اتفاق افتاد و با هم جمع شدیم، هم‌افزایی باعث شد توانایی شکل‌گیری یک کتاب نمایان شود.

